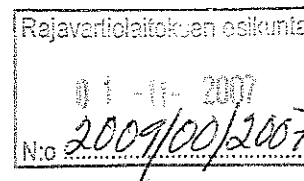

30.10.2007

1.11.2007
KL → MAW

SISÄASIAINMINISTERIÖ
RAJAVARTIO-OSASTO
Rajavartiolaitoksen esikunta
PL 3
00131 HELSINKI

Lausuntopyyntö SM 028:00/2007

SELVITYS RAJAVARTIOLAITOSTA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN TOIMIVUUDESTA JA SOVELTAMISESTA SEKÄ ESITYKSET SEN TARKISTAMISEKSI

oikos
AD

Sisäasianministeriön rajavartio-osasto on pyytänyt lausuntoa rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön (HE 6/2005) toimivuudesta ja soveltamisesta. Ulkomaalaisvirasto esittää asiassa lausuntonaan omaan toimialaansa liittyvät seuraavat huomionsa Ulkomaalaisviraston ja rajavartiolaitoksen välisestä tietojenvaihdosta.

Osana rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta annettiin laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa (579/2005). Kyseisen lain 28 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan rajavartiolaitos saa luovuttaa rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa tietoja, jotka ovat tarpeen ulkomaalaisvirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään ulkomaalaisvirastolle.

Käytännössä Ulkomaalaisvirasto saa rajavartiolaitokselta vain satunnaisesti lainkohdassa tarkoitettua tietoa. Tällaisia tietoja voivat esimerkiksi kansalaisuusasioissa olla sellaisen valtion passin käyttäminen, jonka kansalaisuutta haltijalla ei Ulkomaalaisrekisteriin tallennettujen tietojen mukaan ole sekä sellaisen henkilöllisyyttä osoittavan asiakirjan käyttäminen, jossa on muita henkilötietoja kuin mitä Ulkomaalaisrekisteriin tai väestötietojärjestelmään tallennetuista tiedoista ilmenee. Tiedoilla on erityisesti merkitystä kansalaisuuslain (359/2003) 6 §:n (luotettavasti selvitetty henkilöllisyys Suomen kansalaisuuden saamisen edellytyksenä) sekä 33 §:n (kansalaisuuden menettäminen väriin tietojen antamisen perusteella) soveltamisessa.

Yksittäistapauksissa Ulkomaalaisvirasto on kuitenkin saanut rajavartiolaitokselta oleellista tietoa. Esimerkkinä voidaan mainita rajavartiolaitokselta saatu tieto Suomen kansalaisuutta hakeneesta henkilöstä, joka oli esittänyt omanaan toiselle henkilölle myönnetyn matkustusasiakirjan. Rajavartiolaitokselta saatu tieto oli ratkaisevassa asemassa Ulkomaalaisviraston Suomen kansalaisuutta koskevassa epäävässä päätöksessä sekä myöhemmin hallinto-oikeuden valituksen hylkäävässä päätöksessä.

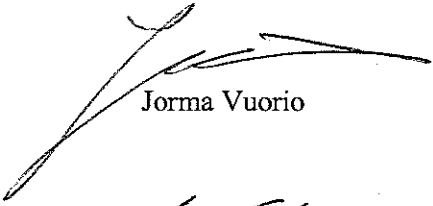
Ulkomaalaisvirasto esittääkin harkittavaksi, tulisiko henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 28 §:n 14 kohtaa täsmentää lainmuutoksella tai säätämällä tietojen antamisesta tarkemmin saman lain 46 §:n mahdollistamalla asetuksella.

Tietojen saaminen tulee todennäköisesti helpottumaan Ulkomaalaisasioiden sähköisen käsittelyjärjestelmän (UMA) käyttöönoton myötä, mikäli käsittelyjärjestelmään tulee sisältymään oma henkilöllisyyttä koskeva osio. Tällaiseen osioon voitaisiin sel-

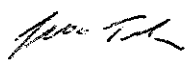
keästi ja vaivattomasti tallettaa epäselvään henkilöllisyyteen liittyviä tietoja tietolähteeseen.

Joissakin yksittäistapauksissa on ilmennyt epäselvyyttä tai puutteita tiedonkulussa ja asioiden käsittelyjärjestyksessä esimerkiksi silloin, kun samanaikaisesti on vireillä turvapaikkatutkinta Ulkomaalaisvirastossa ja rikostutkinta rajavartiolaitoksessa. Ulkomaalaisvirastolla tulee olla tieto mahdollisen rikostutkinnan vaiheista, koska asialla voi olla vaikutusta Ulkomaalaisviraston päätökseen. Satunnaisesti epäselvyyttä on ilmennyt myös siinä, kumpi taho, poliisi vai rajavartiolaitos, toimittaa Ulkomaalaisviraston kansainvälistä suojelua koskevan päätöksen haastetiedoksiantona hakijalle (Ulkomaalaislain 301/2004 205 §:n 3 momentti).

Ylijohtaja

Jorma Vuorio

Ylitarkastaja

Jukka Tukia